

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 866 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

10. april 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets grundnotat om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i vegetabiliske og animalske produkter, KOM(2003) 117 endelig.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'P. H. Olsen', is written over a horizontal line.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet

J.nr.: 2003-20-221-00487

Den 9. april 2003

Fdir: ANG/TAJ/KOE

Pdir: SFG/TNC

Dep: JHC

FVM 044

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i vegetabiliske og animalske produkter.

KOM (2003) 117 endelig

Forslaget har til hensigt at konsolidere og forenkle de eksisterende retsforskrifter med henblik på øget harmonisering af området. Forslaget udelukker fastsættelse af nationale grænser og vil på sigt føre til harmonisering af de allerede fastsatte nationale grænseværdier. Forslaget præsenteres som en forordning i modsætning til tidligere regulering, der har været fastsat ved direktiver. Forslaget klarlægger Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet's (EFSA) samt øvrige aktørers rolle i forbindelse med fremtidig fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester via en enstrengt procedure. Yderligere indebærer forslaget, at der fastsættes en fast grænseværdi på LOD (laveste analytiske bestemmelsesgrænse) for stoffer, der endnu ikke har været vurderet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2003) 117 endelig fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i vegetabiliske og animalske produkter. Forslaget er oversendt til Rådet den 14. marts 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, artikel 95 og artikel 152, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslagets formål er at forenkle og harmonisere reguleringen af restindhold af pesticider i fødevarer og foderstoffer efter en overgangsperiode. Forslaget vurderes generelt at være i over-

ensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet det vil lette samhandelen og samtidigt beskytte forbrugerne. Det findes principielt hensigtsmæssigt at fastsætte harmoniserede bestemmelser om maksimalgrænseværdier for vegetabiliske og animalske produkter.

Formål og indhold

Forslaget har til hensigt at ophæve og erstatte de fire gældende rammedirektiver, 76/895/EØF, 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF, med henblik på forenkling i form af en enstrengt procedure, for derved at opnå klarhed på et kompliceret lovgivningsområde. Dette forslag har en nær tilknytning til Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Specifikke regler for foderstoffer, hvad angår de forbudte klorerede pesticider (DDT o.l.) findes i direktiv 2002/32/EF om uønskede stoffer i foderstoffer. Heri findes definitioner, hvad angår brug af foderstoffer. Dette direktiv påvirkes ikke ved denne forordning. Det vil sige, at for de forbudte pesticider i dyrefoder gælder reglerne i direktivet om uønskede stoffer i foderstoffer. Alle andre pesticider i fødevarer og foderstoffer reguleres af denne fælles forordning. Forslaget dækker således også foderblandinger, foderstoffer, der normalt ikke er fødevarer (hø, halm, foderroer m.v.) samt fodermidler, der for mennesker er ikke-spiselige dele af frugt og grønt (citruskaller m.v.)

Forordningen har til formål at øge beskyttelsen af folkesundheden, idet den skal sikre, at pesticidrester ikke forekommer i mængder, der udgør en uacceptabel risiko for menneskers og dyrs sundhed. Der er således foreslået, at man som generel foranstaltning introducerer en fast MRL (maksimalgrænseværdi) på 0,01* mg/kg, for samtlige pesticidrester, hvor der ikke er fastlagt konkret MRL (baseret på videnskabelig vurdering og god landbrugsmæssig praksis). Grænsen på 0,01* mg/kg er udtryk for den generelt praktisk mulige laveste analytiske bestemmelsesgrænse (LOD=limit of analytical detection).

For så vidt angår produkter fra tredjelande kan der fastsættes importtolerancer, d.v.s. MRL's for at hindre, at import af varerne forbydes p.g.a. LOD-ordningen. Importtolerancer vil blive fastsat på baggrund af samme datakrav som øvrige MRL's.

Der kan i undtagelsestilfælde være behov for at fastsætte MRL's efter en forenklet procedure, f.eks. som følge af miljøforurening eller anden kontamination. MRL kan i disse tilfælde være gældende i op til 10 år.

Fastsættelse af MRL kan ligeledes ske på baggrund af optagelse på bilag I til direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget fastlægger en centraliseret procedure for fastlæggelse af MRL's og rollerne for de forskellige aktører på området, herunder Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA). EFSA bliver ansvarlig for risikovurderingen i forbindelse med fastsættelse af MRL's, og Kommissionen varetager risikohåndteringen i samarbejde med medlemslandene.

Ansøger om fastsættelse af en MRL kan være et medlemsland, interesserede parter, herunder importører og producenter eller alle parter. Ansøgningen sendes til EFSA, som vurderer indsendte data og inden for fastsatte frister fremkommer med indstillinger om MRL til Kommissionen. Et resumé af ansøgningen sendes til medlemslandene, som har mulighed for at rekvirere dossieret. EFSA afgiver en begrundet udtalelse inden for en fastsat frist. Den endelige MRL fastsættes på Kommissionens initiativ i en forskriftsprocedure.

Forslaget giver mulighed for, at medlemslandene kan opkræve gebyr for det udførte arbejde i forbindelse med MRL-indstillingen.

Forslaget udelukker muligheden for fastsættelse af nationale MRL's efter 30. juni 2004. Nationale MRL's, som er fastsat inden 1. juni 2004, vil imidlertid i en overgangsperiode indtil EFSA har foretaget en vurdering af stoffet, kunne opretholdes.

Forslaget indeholder diverse bilag, der indeholder oplysninger om produktgrupper, allerede eksisterende MRL's, midlertidige MRL's, oplysninger vedrørende fortyndings- og tørringsfaktorer samt analysemetoder. I det foreliggende forslag er bilagene ikke udfyldt, hvilket vil blive gjort i forskriftsprocedure.

MRL fastsættes bl.a. på baggrund af restkoncentrationsforsøg, som defineres ud fra god landbrugsmæssig praksis (GAP), samt ud fra en vurdering af stoffets toksikologiske effekt. Forslaget åbner herudover op for fastsættelse af MRL på baggrund af overvågningsdata. Dette sker bl.a. med henblik på fastsættelse af MRL's for honning, hvor det ikke er muligt at udføre restkoncentrationsforsøg.

Forslaget forpligter EFSA til at udvikle og vedligeholde en database, som Kommissionen og medlemslandenes ansvarlige myndigheder har adgang til, og som indeholder de videnskabelige oplysninger, der er relevante i forbindelse med fastsættelse af MRL. Endvidere oprettes en database med EU-retsforskrifter for MRL's for pesticidrester, der skal gøres tilgængelige for offentligheden.

Det foreslås, at medlemslandene hvert år tilrettelægger nationale overvågningsprogrammer i overensstemmelse med kontrolforordningen, der p.t. er under forhandling. Hertil kommer, at Kommissionen og EFSA koordinerer et EF-overvågningsprogram, der vedtages efter komitéproceduren.

Forslaget hjemler medlemsstaterne mulighed for at opkræve et gebyr i forbindelse med den offentlige kontrol i overensstemmelse med principperne i den kommende kontrolforordning.

Det fastsættes i forslaget, at der ved overskridelser af MRL's skal ske tilbagetrækning af varerne fra markedet. Desuden angives, at MRL's ved forarbejdede eller sammensatte varer ikke må forsøges nedsat ved fortynding, afgiftning ved kemisk behandling m.v.

Det foreslås, at medlemslandene fastsætter sanktioner, der "skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens alvor og virke afskrækkende". Dernæst anføres, at Kommissionen på baggrund af EF-årsrapporten om resultater af kontrollen kan fremsætte anbefalinger vedrørende nødvendige foranstaltninger, som følge af overtrædelser af MRL's.

Forslaget indeholder en række hjemler til, at Kommissionen kan fastsætte nærmere bestemmelser efter forskriftsproceduren jf. artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Den danske bekendtgørelse nr. 184 af 20. marts 2003 om pesticidrester i fødevarer og foderstoffer implementerer de gældende rammedirektiver på området. Bekendtgørelsen gengiver de fastsatte MRL's i form af kodificerede bilag. Endvidere implementerer denne bekendtgørelse reglerne vedrørende pesticidrester i babymad. Udover EU-maksimalgrænseværdier indeholder bekendtgørelsen bilag med ikke-harmoniserede nationale MRL's.

Størsteindholdet af uønskede produkter i foderstoffer (bl.a. de forbudte klorerede pesticider) er implementeret i bekendtgørelse nr. 448 af 25. juni 1998 om foderstoffer senest ændret ved bekendtgørelse nr. 115 af 24. februar 2003. Alle andre pesticider er implementeret ved bekendtgørelse nr. 184 af 20. marts 2003 om pesticidrester i fødevarer og foderstoffer.

Konsekvenser

Forslaget skønnes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark, især på grund af fastsættelse af en LOD for de pesticidrester, der endnu ikke er vurderede.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da forslaget foreligger som en forordning, der vil være umiddelbart gældende. En vedtagelse vil dog indebære, at den nugældende bekendtgørelse nr. 184 af 20. marts 2003 om pesticidrester i fødevarer og foderstoffer skal ophæves.

Forslagets overdragelse af kompetence til Kommissionen til at fastlægge detaljerede prøveudtagningsprogrammer kan medføre betydelige merudgifter til kontrolsystemet. Forslaget kan få erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt muligheden for opkrævning af gebyr i forbindelse med vurdering af datagrundlaget for stoffer ved virksomhedernes eller andres ansøgning om fastsættelse af MRL vedtages.

Høring

Forslaget har i medfør af Fødevarelovens § 6, stk. 1, været sendt i høring til en bred kreds af organisationer og myndigheder.

Coop Danmark A/S hilser generelt forslaget velkomment. Dog ønsker Coop Danmark A/S oplyst, om konsekvensen af forslaget medfører, at bilag 6 og 7 i pt. gældende bekendtgørelse nr. 184 af 20/3 2003 ophæves (og erstattes af provisoriske EF-maksimalgrænseværdier), ligesom de ikke finder at kunne udtale sig endeligt om forslaget, førend de ikke udfyldte bilag er fremsendt, herunder de specifikke koncentrations- og fortyndingsfaktorer for tørrede og forarbejdede produkter. Videre ønsker Coop Danmark at få oplyst hvilke konkrete stoffer, som ifølge forslagets indledende tekst vil blive forbudte i løbet af 2003.

Landbrugsraadet har meddelt, at dets medlemsorganisationer overordnet er positive over for, at der sker en harmonisering af grænseværdierne for pesticidrester i vegetabiliske og animalske produkter. I den forbindelse pointeres imidlertid, at det er opfattelsen, at den centrale godkendelsesproces ikke må give anledning til forringelse eller forsinkelse af grænseværdifastsættelsen, herunder især for så vidt angår a) udvidet anvendelse/provisorisk anvendelse og b) off-label brug.

Man har et forbehold i relation til artikel 13 og bestemmelsen om, at der fastsættes en maksimalgrænseværdi svarende til detektionsgrænsen for samtlige stoffer, der ikke er vurderet. Bestemmelsen kan efter organisationernes opfattelse medføre et helt unødvendig dokumentationsbyrde for virksomhederne, og Landbrugsraadet skal på denne baggrund anmode om, at der i de videre drøftelser på arbejdsgruppeniveau tages behørigt højde herfor.

I forlængelse heraf finder Landbrugsraadet det uklart, i hvilket omfang økologiske produkter håndteres, jf. artikel 1, og ønsker Fødevaredirektoratets vurdering heraf.

SID har meddelt, at man støtter forslaget.

Økonomaforeningen har meddelt, at man finder forslaget positivt; men at man i øvrigt helst så fødevarer uden pesticidrester.

KVL har meddelt, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Forslaget har endvidere været sendt i høring i § 2-udvalget og i Det Rådgivende Fødevareudvalg. **Coop Danmark A/S** og **Landbrugsraadet** (på vegne af Dansk Landbrug, Dansk Erhvervsgartnerforening, Det Danske Fjerkræråd, Danske Slagterier, Kødbranchens Fællesråd og Mejeriforeningen) har i den forbindelse gentaget tidligere afsendte høringssvar.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

